

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Цивільна безпека» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	42,9	42,9	14,3	0
Здатність до навчання	71,4	28,6	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	0	57,1	42,9	0	0
Розв'язання проблем	85,7	14,3	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	100	0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	57,1	42,9	0	0	0
Стратегічне мислення	0	71,4	28,6	0	0
Націленість на кінцевий результат	85,7	14,3	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	57,1	42,9	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	28,6	71,4	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	71,4	28,6	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	100	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	57,1	42,9	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	42,9	57,1	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	100	0	0	0	0
Ведення ділової документації	71,4	28,6	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	57,1	42,9	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 100% - «здатність застосовувати знання на практиці», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», по 85,7% - «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат».

Найменш впливові чинники (*мінімальні відсотки за балом 5*): по 0 % - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне мислення», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	57,1	42,9	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	85,7	14,3	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Цивільна безпека».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	85,7	14,3	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	42,9	57,1	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	85,7	14,3	0	0	0
Матеріально-технічна база	0	42,9	57,1	0	0
Система управління закладом	57,1	42,9	0	0	0
Якість освітніх послуг	57,1	42,9	0	0	0
Вміст навчальних програм	57,1	42,9	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	14,3	85,7	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 85,7% - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Цивільна безпека» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Цивільна безпека»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	71,4	28,6	0	0
Здатність до навчання	0	100	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	0	71,4	28,6	0	0
Розв'язання проблем	0	100	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	42,9	57,1	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	42,9	57,1	0	0	0
Стратегічне мислення	0	71,4	28,6	0	0
Націленість на кінцевий результат	14,3	85,7	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	28,6	71,4	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	71,4	28,6	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	0	100	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	28,6	71,4	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	0	100	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	28,6	71,4	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	14,3	85,7	0	0	0
Ведення ділової документації	42,9	57,1	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	14,3	85,7	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо оцінили наступні якості** та навички фахівців за ОПП «Цивільна безпека» (максимальні відсотки за балом 5): по 42,9% - «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «ведення ділової документації».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальний за балом 5 та максимальний відсотки за балом 3): по 28,6% на бал «3» - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне

мислення», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Результати відповідей роботодавців на питання **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

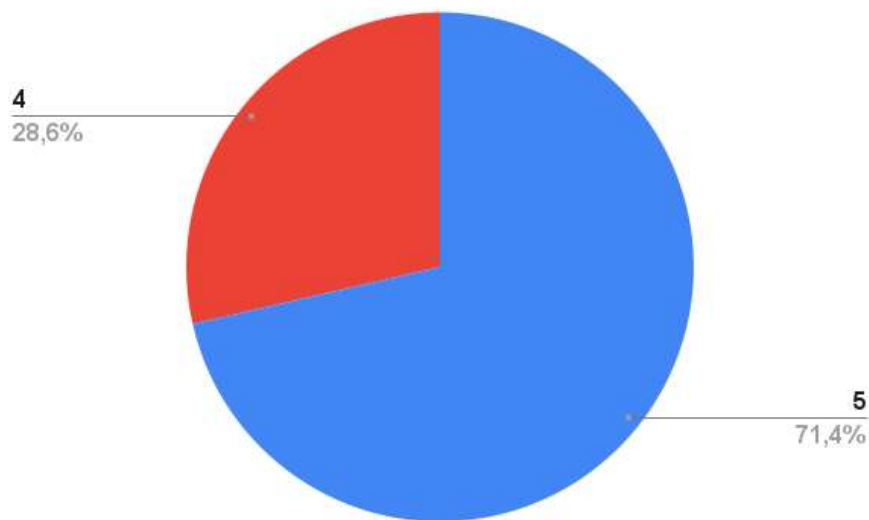

Рис. 1. Оцінювання респондентами **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Цивільна безпека» наступні:

1) в магістерській освітній програмі дуже вдало шляхом вивчення навчальної дисципліни «Страховання професійних ризиків» забезпечується виконання РН4 «Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проєкти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів»;

2) я є членом робочої групи з оновлення (модернізації) освітньої програми, тому всі мої побажання регулярно враховуються у процесі її перегляду;

3) бажано було б надавати здобувачам більше компетентностей з питань пожежної безпеки;

4) після закінчення війни та повернення до міста Мелітополя покращити матеріально-технічну базу освітньої програми «Цивільна безпека»;

5) маю пропозицію перейменувати дисципліну «Методика викладання у ВНЗ», бо термін «вищий навчальний заклад» є застарілим;

6) в цілому освітня програма «Цивільна безпека» не потребує значних корегувань;

7) на мій погляд, компетентності, яких набувають студенти спеціальності «Цивільна безпека» є затребуваними на ринку праці.

Висновки

Анкетування роботодавців проводилось з метою аналізу сучасних вимог до студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також можливості формування відповідних фахових компетенцій з урахуванням їх зауважень та пропозицій.

1. За результатами анкетування виділяються найвпливовіші фактори, які визначають ефективність професійної діяльності магістра з цивільної безпеки та його подальше кар'єрне зростання: «здатність застосовувати знання на практиці», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат». Одночасно всі респонденти вважають, що критерії «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне мислення» є найменш впливовими чинниками в цьому сенсі.

2. Роботодавці достатньо високо оцінили рівень професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Цивільна безпека» (57,1% - 5 балів та 42,9% -4 бали) та виявляють зацікавленість в подальшому прийомі на роботу випускників Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (85,7% на 5 балів).

3. Роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за двома важливими критеріями, а саме «Ділова репутація, імідж закладу» та «Професорсько-викладацький склад» (по 85,7% найвищого балу). Найменші бали були виставлені за критерієм «Матеріально-технічна база», що є логічною проблемою для тимчасово переміщеного університету. Не дивлячись на об'єктивні причини, з метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно поступово відновлювати матеріально-технічну базу випускової кафедри цивільної безпеки.

4. При оцінці якостей та навичок здобувачів за освітньо-професійною програмою «Цивільна безпека» роботодавці найвище оцінили такі критерії: «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «ведення ділової документації». Водночас, менші бали були виставлені за критерії «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне мислення», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці». Тобто, необхідно підвищувати мотивацію студентів до отримання професійних навичок шляхом застосування інноваційних методів навчання, що надають кращі загальнотеоретичні знання, вміння аналізувати та синтезувати інформацію, стратегічно мислити в майбутній професійній діяльності.

5. Дуже висока оцінка роботодавців за актуальність освітньої програми у світлі інноваційних досліджень та сучасного ринку праці (100% з балами «4» та

«5») свідчить про необхідність продовження підготовки фахівців у сфері цивільної безпеки держави і підтверджується зазначеними позитивними коментарями роботодавців. Слід зауважити, що пропозиції роботодавців щороку враховуються викладачами, задіяними на освітньо-професійній програмі «Цивільна безпека», при перегляді робочих програм навчальних дисциплін, силябусів, при проведенні лекційних і практичних занять, формуванні завдань комплексної курсової роботи.

Гарант ОПП «Цивільна безпека»
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти, к.т.н., професор

Юрій РОГАЧ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР